

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 14

ולהבין ענין מדלג על ההרים מקפיץ על הגבעות...

Comprendre « Franchissant les
montagnes, bondissant sur les collines »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/14/

1 ולהבין ענין מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות כו' בביאור היטב. הנה יובן ע"פ מ"ש בעגלה ערופה וערפו אותה אל נחל איתן.

Pour comprendre, avec une explication approfondie, le sens de «Il franchit les montagnes, saute par-dessus les collines, etc.», on l'éclairera à partir de ce qui est écrit au sujet de l'eglah arufah (la génisse dont on brise la nuque): «On lui brisera la nuque au nachal eitan.»

ופירשו במשנה ובגמרא פ"ט דסוטה (דמ"ו) נחל איתן שהוא קשה שאינו עושה פירות. אמר הקב"ה יבא דבר שלא עשה פירות ויערף כו'

La Michna et la Guemara l'expliquent, au neuvième chapitre de Sotah (daf 46): le nachal eitan est dur et ne produit pas de fruits. Le Saint béni soit-Il dit: «Qu'une chose qui n'a pas produit de fruits vienne et qu'on lui brise la nuque, etc.,

ויכפר על מי שלא הניח לעשות פירות מאי פירות אילימה פריה ורביה אלא מעתה אזקן ואסריס הכי נמי דלא ערפינן אלא מצות.

et qu'elle expie pour celui qu'il n'a pas laissé produire des fruits.» Quels sont ces «fruits»? Si vous dites qu'il s'agit de procréer, alors, dans le cas d'un vieillard ou d'un eunuque, ne briserait-on pas non plus la nuque de la génisse? Il s'agit plutôt des mitsvot.

2 והנה מבואר כאן שקורא מצות בשם פירות. ולהבין ענין המשל מפירות שדימה ענין המצות להם

Or, il est expliqué ici qu'il appelle les mitsvot des «fruits». Pour comprendre l'analogie des fruits auxquels il compare les mitsvot:

והיינו ענין הזריעה שזורעין הגרעין בארץ ונרקב הגרעין ההוא ואח"כ נצמח ממנו אילן ועושה פירות כדוגמת הגרעין ההוא כמו תפוחים וכיוצא.

il s'agit de l'ensemencement, par lequel on sème la graine dans la terre; cette graine pourrit, puis un arbre en pousse et produit des fruits semblables à cette graine, tels que des pommes et d'autres fruits de ce genre.

והנה עיקר הצמיחה הוא מכח הצומח שבארץ ממאמר תדשא הארץ דשא כו' והוא בחי רוחני ויכול להצמיח בלי שיעור

Or, la croissance provient essentiellement de la force de croissance qui se trouve dans la terre, issue de la parole: «Que la terre fasse pousser de la végétation, etc.»; c'est une force spirituelle, capable de faire pousser sans mesure.

וגם התחלקות טעמים שיש בין הפירות מתוקים או חמוצים כו' הכל הוא מכח הצומח הנ"ל

De même, les différences de goût entre les fruits — certains doux, d'autres aigres, etc. — proviennent toutes de la force de croissance mentionnée plus haut.

והוא לפי ענין ההרכבה והמזיג' התכללות חסדים בגבורות או גבורות בחסדים כו' (כמ"ש במ"א בד"ה פתח אליהו) וא"כ צריך להבין למה הוא ענין זריעת הגרעין בארץ.

Cela dépend de la combinaison et du mélange, de l'inclusion des 'Hassadim (bontés) dans les Guevourot (retenues), ou des Guevourot dans les 'Hassadim, etc. (comme il est écrit ailleurs, dans le discours qui commence par «Élie ouvrit»). Si tel est le cas, il faut comprendre à quoi sert l'ensemencement de la graine dans la terre.

אך ענין זריעת הגרעין הוא בחינת העלאת מ"ן לבחי' כח הצומח שהוא כח רוחני ואינו יכול להתלבש ולהתצמצם כי אם שיהיה מתחלה בחינת כלי

Cependant, l'ensemencement de la graine constitue une élévation de mayin noukvin (eaux féminines) vers la force de croissance. Cette force est spirituelle et ne peut s'envelopper ni se contracter sans qu'il existe d'abord un réceptacle.

ואזי הוא שורה ומתגלה בחינת כח הצומח ומצמיח כדוגמת הגרעין שהוא דוקא כנראה בחוש שלפי הרע שנזרע בארץ כמ"כ יהיה ענין הצמיחה וההולדה מן הארץ.

Alors la force de croissance réside et se révèle, et elle fait pousser précisément selon le modèle de cette graine, comme on peut le constater : selon la graine semée dans la terre, telle sera la croissance et telle sera la production de la terre.

ועפ"י יובן ענין המצות שדימה אותן לפירות. כי הנה כתיב אור זרוע לצדיק כו' שאור א"ס הנמשך ונאצל ממנו יתברך נקרא בשם זריעה כנ"ל

À partir de cela, on comprendra la notion des mitsvot, auxquelles il a comparé les fruits. Car il est écrit : «La lumière est semée pour le tsadik, etc.» : la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est attirée et émanée de Lui, béni soit-Il, est appelée «ensemencement», comme indiqué plus haut.

(ועיין בזהר תרומה קס"ו ב') והיינו כי באמת לגבי עצמותו ומהותו יתברך לאו מכל אינון מדות כלל כו'.

(et voir le Zohar, Terumah, 166b). Cela signifie qu'en vérité, par rapport à Son essence et à Son être, béni soit-Il, «[II] n'est nullement de ces attributs», etc.

ואפילו בחי חכמה היא בחי עשייה גשמי וכידוע מ"ש בע"ה ע"פ מאמר הזהר כד סליק ברעותא למברי עלמא.

Et même le niveau de 'Hokhma (sagesse) relève de l'action physique, comme on le sait d'après ce qui est écrit dans Etz Chaim au sujet de la parole du Zohar : « Lorsque la volonté de créer le monde s'éleva. »

פי' סליק ברעותא הוא ענין הצמצום והסתלקות בחי עצמותו כדי שיאצלו בחי י"ס דאצילות בחינת התלבשות אורות בכלים והוא ענין אריכות המוזכר בע"ה ענין קו וחוט וחלל כו'

Cela signifie que « la volonté s'éleva » (salik) désigne le tsimtsoum (contraction) et le retrait (histalkout) du niveau de Son essence, afin que les dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation) soient émanées, les lumières étant vêtues dans des réceptacles. C'est là le long développement mentionné dans Etz Chaim : le kav (ligne de lumière), le chut (fil) et le chalal (espace vacant), etc.,

שהוא בחי צמצומים רבים ועצומים שיתהווה בחי אצי' וזה הי' בתחלת הבריאה עולם חסד יבנה.

Il s'agit de contractions nombreuses et puissantes, afin que le niveau d'Atsilout puisse venir à l'existence. Et cela eut lieu au commencement de la Création : « Le monde est bâti par la bonté. »

אך עתה הכל תלוי במעשה התחתונים דוקא וכידוע סדר ההשתלשלות ובפרט כדי להמשיך אור חדש לזה צריך העלאת מ"ן ואתעדלי"ת.

Mais à présent, tout dépend précisément des actes des êtres inférieurs, comme on le sait [d'après] l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout); et, en particulier, pour attirer une lumière nouvelle, il faut élever des mayin nukvin et susciter un éveil d'en bas.

3 וזהו ענין אור זרוע לצדיק כנ"ל שהוא קיום המצות בפועל ממש דוקא עי"ז שורה ומתגלה אור א"ס להיות בבחי כלי והשגה עד שיוכלו ליהנות מזיו השכינה בג"ע כאו"א לפי מדרגתו ועבודתו בקיום התורה ומצות שבעה"ז.

Et c'est là [le sens de] « La lumière est semée pour le tsadik », comme indiqué plus haut : il s'agit précisément de l'accomplissement effectif des mitsvot, par des actes concrets. C'est par là que la Lumière infinie (Or Ein Sof) réside et se révèle, de manière à être contenue dans un réceptacle et accessible à la compréhension, jusqu'à ce que les âmes puissent jouir du rayonnement de la Chekhina (la Présence divine) dans le Jardin d'Éden, chacune selon son rang et son service dans l'accomplissement de la Torah et des mitsvot en ce monde.

(ועמ"ש מענין משל הנ"ל דזריעת הגרעין ומהנמשל כו' ב' פ' ב' הר בד"ה כי תבואו אל הארץ. ובד"ה כי כארץ תוציא צמחה. ובד"ה הבאים ישרש. ובאג"ה ע"פ זורע צדקות. ומענין אור זרוע לצדיק בד"ה ששים המה מלכות):

(Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de l'analogie évoquée plus haut, celle de la semence semée, et de ce qu'elle illustre, etc., dans la section Behar, dans le discours commençant par « Quand vous arriverez dans le pays »; dans le discours commençant par « Car, comme la terre fait pousser son produit »; dans le discours commençant par « Ceux qui viennent prendront racine »; et dans Igueret HaKodech, dans l'épître commençant par « Il sème la justice ». Au sujet de « La lumière est semée pour le tsadik », voyez le discours commençant par « Il y a soixante reines ».)

4 ב וכמו מצות ספירת העומר שנצטוו בני"י עליו ביום המחרת של פסח והיינו כי ענין הפסח שה"י בלילה הראשון הוא בחי' דילוג כנ"ל מבחי' עצמות א"ס עצמות המאציל כו'

2. Comme la mitzva du compte de l'omer, au sujet de laquelle les enfants d'Israël reçurent l'ordre le lendemain de Pessa'h. Cela signifie que Pessa'h, qui eut lieu la première nuit, est le niveau du saut (diloug), comme mentionné plus haut : il procède du niveau de l'essence de l'Infini (Ein Sof), de l'essence de l'Émanateur, etc.,

על הפתח שהוא בחינת מלי' דאצילות ומכאן ואילך הוא ע"י המשכת האור במעשה [המצוה זו והוא ענין הספירה שאומרים היום יום א' וכו'.

au-dessus de la porte, qui est le niveau de Mal'hout (souveraineté) d'Atsilout (Émanation) ; et, à partir de là, cela se fait par l'attraction de la lumière au moyen de l'accomplissement de cette mitzva. C'est là le sens du compte, où nous disons : « Aujourd'hui, c'est le premier jour », etc.

יום הוא בגימט' אל הוי' כו' והוא רמז על בחי' המשכת האור מבחי' א"ס לבחי' המלכות הנק' עומר כו'. Yom (« jour ») a pour valeur numérique El Havaya, etc., et fait allusion à l'attraction de la lumière du niveau de l'Infini vers le niveau de Mal'hout, qui est appelé omer, etc.

5 והיינו לפי שיש כמה בחינות ומדרגות. המלי' שבבחי' אצ"י נק' בחי' אדם כמ"ש ודמות פניהם פני אדם כו' ועל דמות הכסא כו'.

Cela signifie qu'il existe plusieurs niveaux et degrés. Mal'hout, au niveau d'Atsilout, est appelée le niveau de « l'homme », comme il est écrit : « Et la ressemblance de leurs visages était celle d'un homme, etc. », et « Au-dessus de la ressemblance du trône, etc. »

וכשמתלבשת בעולם הבריאה נק' בחי' בהמה כמ"ש מצמיח חציר לבהמה כו' בהמות בהררי אלף כו' והוא ענין מדרגה התחתונה שבמלי' מלי' שבמלי' שיורדת ומסתתרת בבי"ע ותתן טרף לביתה.

Et lorsqu'elle est revêtue dans le Monde de Béria, elle est appelée le niveau de « l'animal » (behe-mah), comme il est écrit : « Il fait pousser l'herbe pour l'animal, etc. », [et] « les bêtes sur mille montagnes, etc. » C'est là le niveau le plus bas de Mal'hout, Mal'hout de Mal'hout, qui descend et se dissimule dans Béria, Yetsira et Assiya : « Et elle donne la nourriture (teref) à sa maisonnée. »

6 וזהו מנחת העומר מן שעורים שהוא מאכל בהמה פי' כמו ענין מאכל אדם שעל ידו יתחזק ומתפשט כח החיות שלו באבריו כן הוא ענין מנחת שעורים שהוא מאכל בהמה שעורה שעור ה'.

Et c'est [pourquoi] l'offrande de farine de l'omer est faite d'orge, qui est une nourriture animale. Cela signifie que, de même que la nourriture de l'homme renforce la force vitale (force vitale) et la répand dans ses membres, ainsi en est-il de l'offrande de farine d'orge, qui est une nourriture animale : se'orah (orge) signifie shiour Hé (la mesure du Hé).

פי' כי כדי שיתלבש בחי' מלי' להחיות נבראים בחי' בע"ג ותכלית לזה צריך שיומשך הארה מלמעלה

Cela signifie que, pour que le niveau de Mal'hout (souveraineté) puisse s'envelopper afin de donner la vie aux créatures, qui sont limitées et finies, il faut qu'un rayonnement soit attiré d'en haut ;

והוא ע"י הקרבן שהקריבו ע"ג המזבח שנעשה ע"פ חכמתו ורצונו ית' דוקא כמו שנאמר בתורה כבש תמים כו'.

et cela se fait par l'offrande qu'ils ont présentée sur l'autel, accomplie précisément conformément à Sa sagesse et à Sa volonté, béni soit-Il, comme il est dit dans la Torah : « un agneau sans défaut, etc. »

7 ומנחתו שני עשרונים דוקא. משא"כ בשאר הקרבנות נ אמר ועשרון א' לכבש האחד ונסכה יין רביעית היין.

Et son offrande végétale était précisément de deux dixièmes [d'épha], tandis que, pour les autres offrandes, il est dit : « un dixième pour chaque agneau », et « sa libation, du vin, un quart de hin ».

ואף השמן שניכלל עם מנחתו לא היה רק רביעית היין. שאף על פי שמנחתו כפולה לא היו נסכיו כפולים.

Même l'huile mêlée à son offrande végétale n'était que d'un quart de hin ; car, bien que son offrande végétale fût doublée, ses libations ne l'étaient pas.

(ענין שמנחתו כפולה י"ל ע"ד אין לך טפה יורדת מלמעלה שאין טפיים עולים כנגדה כי העומר עיקרו העלאת שי ב"ן כו'. אי"נ י"ל ע"ד מ"ש במ"א גבי צדקה שמדה בינונית ליתן מעשר ועשירי יהי קדש.

(On peut expliquer le fait que son offrande végétale soit doublée dans l'esprit de l'enseignement : « Il n'est pas une goutte qui descende d'en haut sans que deux gouttes ne montent en face d'elle », car l'essentiel de l'omer est l'élévation du Nom Ban, etc. On peut aussi l'expliquer dans l'esprit de ce qui est écrit ailleurs au sujet de la tsédaka : la mesure moyenne consiste à donner un dixième, « le dixième sera consacré »,

ומצוה מן המובחר ליתן חומש כי נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן. כמאמר עשר אעשרנו לך. ב' פעמים מעשר מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. ועד"ז י"ל גם כאן.

et la manière la plus accomplie d'observer la mitsva est de donner un cinquième, car « leur fin est insérée dans leur commencement, et leur commencement dans leur fin », comme dans la formule : « Je prélèverai certainement pour Toi un dixième » (asser a'assenou) : deux fois un dixième, d'en bas vers le haut et d'en haut vers le bas. On peut l'expliquer ainsi également dans le cas présent.

כי לפי שהעומר היא בחי' מלי' והמלי' היא מלמעלה למטה בחי' עשירית. ומלמטה למעלה היא בחי' כתר. וכמ"ש ע"פ הראיני את מראיך כו' שהוא ע"י הפרסא המפסקת בסיום האצי' בוקע האור בבחי' אור חוזר כו' ע"ש.

Car l'omer est du niveau de Mal'hout (souveraineté), et Mal'hout, d'en haut vers le bas, est le niveau du dixième, tandis que, d'en bas vers le haut, elle est du niveau de Kéter (la Couronne), comme il est écrit à propos de « Montre-moi ton apparence, etc. » : à travers la cloison (parsa) qui sépare à la fin d'Atsilout (Émanation), la lumière fait irruption sous forme de lumière réfléchie (or hozer), etc. Voir là-bas.

ולכן הואיל וענין העומר הוא העלאת שי ב"ן בחי' א"ח לכך הכבש הבא עם העומר הי' מנחתו שני עשרונים כו' בחי' מלי' ובחי' כתר כו' מלמעלה למטה ומלמטה למעלה כאחד.

Par conséquent, puisque l'omer consiste en l'élévation du Nom Ban, le niveau de la lumière réfléchie, l'agneau offert avec l'omer avait une offrande végétale de deux dixièmes, etc. : le niveau de Mal'hout et celui de Kéter, etc., d'en haut vers le bas et d'en bas vers le haut à la fois.

א"נ ע"ד מ"ש בזהר פ' חיי שרה ובלק"ת שם דשם ב"ן נקי המכפלה. וע' בפרדס בעה"כ בערך עשרון וברע"מ פ' פנחס דף רנ"ה)

On peut aussi l'expliquer dans l'esprit de ce qui est écrit dans le Zohar, Parachat 'Hayé Sarah, et dans le Likkutei Torah [de l'Arizal] à cet endroit : le Nom Ban est appelé « la Makhpéla » (la double). Voir également le Pardes, dans les Erchei HaKinuyim, à l'entrée Asaron (« un dixième »), et le Raaya Mehemna, Parachat Pin'has, folio 255.)

והנה ע"ז שהיו מקריבים הקרבן ע"ג המזבח כהלכתו וכמשפטו ע"י הכהן שהי' יודע לכוין בזה הי' שורה ומתגלה אש שלמעלה על המזבח

Or, grâce au fait qu'ils offraient le sacrifice sur l'autel conformément à sa loi et à son ordonnance, par l'intermédiaire du kohen, qui savait diriger son intention à cet effet, le feu d'en haut reposait sur l'autel et s'y révélait ;

והוא ענן ין המשכת והשראת אור א"ס בבחי' מל' ע"י עשיית המצוה זו וכדומה בשאר

et c'est là l'attraction et le repos de la Lumière infinie (Or Ein Sof) au niveau de Mal'hout, par l'accomplissement de cette mitsva, et de même pour les autres

המצות ציצית ותפילין שהמה ממש כדוגמת זריעת הגרעין בארץ שנבלע ונרקב בארץ ועל ידם שורה ומתגלה כח הצומח בבחי' כלי שהוא בחינת מל'.

mitsvot, les tsitsit et les tefilin, qui sont véritablement semblables à l'ensemencement de la graine dans la terre, où elle est absorbée et se décompose ; grâce à eux, la force de croissance repose et se révèle dans un réceptacle, qui est le niveau de Mal'hout.

8 וזהו ענין ספירת מ"ט יום שממשיכים הארה והמשכה לבחי' מל' במ"ט יום עד שבועות שהוא בחי' כתר להיות שוין בקומתן שהוא ענין עליית המלכות ואז נקי בחינת אדם.

Et tel est le sens du compte des quarante-neuf jours : durant ces quarante-neuf jours, on attire un rayonnement et un influx vers le niveau de Mal'hout (souveraineté), jusqu'à Chavouot, qui est le niveau de Kéter (la Couronne), afin qu'ils deviennent égaux en stature. C'est l'élévation de Mal'hout ; alors, elle est appelée le niveau de « l'homme ».

ובשבועות היו מקריבין שתי הלחם שהוא בא מחטים שהוא מאכל אדם כו' חט"ה הוא כ"ב אותיות התורה ואז הוא זמן מתן תורה.

À Chavouot, on offrait les deux pains, faits de blé, qui est un aliment humain, etc. 'Hita (« blé ») correspond aux vingt-deux lettres de la Torah ; c'est alors le moment du don de la Torah.

9 והטעם לזה שע"י עשיית המצוה זו נמשך ונתגלה בחינת הארה מלמעלה לפי שקיום המצות הם נעשים מדברים גשמיים דוקא

La raison pour laquelle l'accomplissement de cette mitsva fait descendre et révèle un rayonnement d'en haut est que l'accomplissement des mitsvot se fait précisément au moyen d'objets matériels,

כמו קרבנות מכבשים ועזים וכן ציצית מצמר ותפילין מקלף גשמיים ושרשם הם מבחינת רפ"ח ניצוצין שמעולם התהו ואלה המלכים כו'

comme les offrandes provenant de moutons et de chèvres, de même que les tsitsit faits de laine et les téfilines faits de parchemin, des objets matériels; leur racine provient des 288 étincelles du Monde de Tohou (chaos), «Et voici les rois, etc.»

ועל ידי קיום המצות עולה ומתברר הטוב למקומו ושרשו הוא ב"ן דס"ג שלמעלה משם מ"ה המברר שם ב"ן

Et par l'accomplissement des mitsvot, le bien est élevé et raffiné vers sa place; sa racine est le Ban de Sag, qui est supérieur au Nom Mah, lequel raffine le Nom Ban.

והוא ענין כל התורה כולה וידבר ה' אל משה לאמר משה הוא בחינת חכמה בחינת מ"ה גילוי אור א"ס בחכמה דבר אל בני ישראל כו' הם בחינת נצח והוד כו' סדר ההשתלשלות והמשכות מלמעלה למטה:

Et c'est là le sens de toute la Torah: «Dieu parla à Moché, en disant.» Moché est le niveau de 'Hokhma (sagesse), le niveau de Mah, la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans 'Hokhma; «Parle aux enfants d'Israël, etc.» correspond au niveau de Netsa'h (victoire) et de Hod (splendeur), etc.: l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et des flux qui descendent d'en haut vers le bas.

10 ג והנה לזאת נקראו הרמ"ח מצות בשם רמ"ח אברין דמלכ' עד"מ כמו החיות המתפשט ומתלבש בכל אבר ואבר לפי מזגו הוא ע"י הדם.

3. C'est pour cette raison que les 248 mitsvot sont appelées «les 248 membres du Roi». À titre d'analogie: la force vitale qui se répand et s'investit dans chacun des membres, selon son tempérament, le fait par l'intermédiaire du sang.

כי הדם הוא הנפש והוא חום הטבעי וכידוע שעיקר חיות הנפש הוא ע"י חום הטבעי ורתיחת הדמים
משא"כ ח"ו בהיפוך הוא הקרירות

Car «le sang est l'âme», et il est la chaleur naturelle. Comme on le sait, la force vitale de l'âme passe principalement par la chaleur naturelle et l'ébullition du sang ; à l'inverse, à D.ieu ne plaise, il y a le froid,

שהוא הסתלקות החיות מהגוף כן הוא ענין המצות ששרשם ומקורם מבחי' כתר תר"ך עמודי אור כו'.
qui est le retrait de la force vitale du corps. Il en va de même pour les mitsvot, dont la racine et la source proviennent du niveau de Kéter (la Couronne), les 620 piliers de lumière, etc.

11 וכמשל העמוד שע"י נמשך מלמעלה למטה כו'. כן ע"י המצוה נמשך אור א"ס להתלבש בבחי' כלי
ועיקר המשכה זו הוא בחי' גבורה דוקא ולא בחי' דין ח"ו

Comme dans l'image d'un pilier, par lequel [quelque chose] est amené d'en haut vers le bas, etc., ainsi, par la mitsva, la Lumière infinie (Or Ein Sof) est attirée vers le bas pour se revêtir dans un réceptacle. L'essence de cette attraction relève précisément du niveau de Guevoura (retenue), et non du niveau du jugement, à D.ieu ne plaise ;

אלא אדרבה הוא עיקר ההתפשטות החיות ושרשם מבחי' ה"ג דעתיק בוצינא דקרדוניתא שלמעלה
מבחי' חסדים

mais, au contraire, c'est elle qui constitue la principale diffusion de la force vitale ; leur racine est le niveau des cinq Guevourot d'Atik, la botzina de kardunisa (la « lampe d'obscurité »), qui est supérieur au niveau des 'Hassadim (bontés).

(ועמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר בענין ושמתיך בנקרת הצור ובד"ה שוש אשיש בענין תגל נפשי באלקי
ובד"ה ושאתם מים גבי כוס ישועות) כי מבחי' חסדים נעשה בחי' מקיף לבד.

(Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Car en ce jour, il fera expiation », à propos de « Je te placerai dans la fente du rocher » ; dans le discours commençant par « Je me réjouirai grandement », à propos de « Mon âme exultera en mon D.ieu » ; et dans le discours commençant par « Vous puiserez de l'eau », au sujet de « la coupe des délivrances ».) Car du niveau des 'Hassadim ne procède qu'un niveau enveloppant (makif),

כמ"ש וימינו תחבקני כו' בחי' אחוריים לבד. ואף שבזה גדול בחי' כח החסדים שהמה מתפשטים למקום נמוך מאד כמו אברהם שיצא ממנו ישמעאל

comme il est écrit : « et sa droite m'étreint, etc. » : il ne s'agit que du niveau du dos (a'horayim). Et bien que la puissance des 'Hassadim soit, à cet égard, supérieure, puisqu'ils se répandent jusque dans un lieu très bas, comme dans le cas d'Avraham, de qui sortit Ichmaël,

אך עכ"ז הוא רק בבחי' מקיף לבד ולא בבחי' פנימי כמו שהשפעת הגבורות הם בבחי' פנימי דוקא כמו השפעת החיות בהאבר כו'

néanmoins, cela ne relève que du niveau enveloppant, et non du niveau intérieur (pnimi), tandis que le flux des Guevourot relève précisément du niveau intérieur, comme le flux de la force vitale dans le membre, etc.

ולזאת נקראו המצות בשם פירות שהוא עד"מ כמו המזון שהוא פנימי והוא עיקר חיות הגוף

C'est pourquoi les mitsvot sont appelées « fruits » : elles sont comparables à la nourriture, qui est intérieure et constitue la principale force vitale du corps ;

כי לא יחי' בלי טרף ומזון אף שיתלבש בכמה לבושים אא"כ יאכל אז יתחזקו כוחות הגוף שלו

car l'homme ne vivra pas sans subsistance ni nourriture, même s'il est revêtu de plusieurs vêtements ; c'est seulement s'il mange que les forces de son corps s'en trouveront renforcées.

(ועמ"ש ג"כ מזה בד"ה אז ישיר כו' עלי באר וסד"ה כי ההרים ימושו איך ע"י המצות נמשך א"פ וא"מ).

(Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Alors il chanta, etc. : Jaillis, ô puits », et à la fin du discours commençant par « Car les montagnes s'éloigneront », sur la manière dont les mitsvot attirent la lumière intérieure et la lumière enveloppante (Or pnimi et Or makif).)

וגם המצות נק' בשם לבושים כנודע מאמר הזהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים שהם לבושים פי' בחי' מקיף.

Les mitsvot sont également appelées « vêtements », comme on le sait de l'enseignement du Zohar sur « Avraham était âgé, avancé en jours » : ces jours sont des vêtements, c'est-à-dire le niveau d'une lumière enveloppante.

והיינו כי באמת אין הנשמה יכולה לקבל ולהיות נהנה מזיו ואור ג"ע העליון בלתי לבוש שהוא לבושי המצות וזהו מ"ש וגבעות בצדקה קאי על מעשה המצות

En effet, en vérité, l'âme ne peut recevoir ni jouir de l'éclat et de la lumière du Jardin d'Éden supérieur sans un vêtement, qui est constitué par les vêtements des mitsvot. C'est là le sens de ce qui est écrit : « et les collines, par la tsedaka » ; cela désigne l'accomplissement des mitsvot ;

כי דרך כלל נקראו כל המצות בשם צדקה כמבואר בלק"א והאדם המקיים אותם נק' ג"כ בשם צדיק כו' שהוא עושה צדקה

car, de manière générale, toutes les mitsvot sont appelées tsedaka (charité), comme l'explique Likkutei Amarim ; et celui qui les accomplit est lui aussi appelé tsadik, etc., puisqu'il pratique la tsedaka,

כמו עד"מ מעשה הצדקה בגשמיות שנותן פרוטה לעני ובזה מחייהו כן הוא הענין בקיום המצות נקראו המצות בשם צדקה

comme, à titre d'analogie, lorsqu'on donne matériellement la charité : on donne une perouta (une petite pièce) à un pauvre et, par là, on lui donne la vie ; ainsi en va-t-il de l'accomplissement des mitsvot : les mitsvot sont appelées tsedaka,

כי איהו צדיק ואיהי צדקה בחי' מלכות מקור הגבורות כו' ואז נק' צדק. אך ע"י הצדקה נמשך בה ה' ונק' צדקה כו'.

car « Lui est un tsadik et elle est tsedaka » : elle désigne le niveau de Mal'hout (souveraineté), la source des Guevourots, etc., et elle est alors appelée tsedek. Mais, par la tsedaka, un hé est attiré en elle, et elle est appelée tsedaka, etc.

12 וזהו ענין מדלג על ההרים שהם בחינת אבות ודילוג הוא ברגל א' משא"כ מקפץ על הגבעות שהקפוץ הוא בחי' ב' הרגלים כאחת

Et tel est le sens de « sautant par-dessus les montagnes », qui correspondent au niveau des Patriarches : le saut se fait d'un seul pied ; tandis que « bondissant par-dessus les collines » : le bond correspond au niveau des deux pieds ensemble,

שהוא בחי' שמאל דוחה וימין מקרבת וכנ"ל שבבחי' המצות יש ב' בחינות אלו פנימי ומקיפים ובחינת פנימי הוא שמאל דוחה שלא תהי' ההשפעה

ce qui correspond au niveau de « la gauche repousse et la droite rapproche ». Comme cela a été mentionné plus haut, les mitsvot comportent ces deux niveaux, les [lumières] intérieures et les [lumières] enveloppantes ; et le niveau intérieur est « la gauche repousse », afin que le flux soit

רק לפי ערך המקבל משא"כ בחינת החסדים שהוא שרש המקיפים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך מאד.

uniquement à la mesure du récepteur ; tandis que les 'Hassadim (bontés), qui sont la racine des [lumières] enveloppantes, descendent d'un lieu élevé vers un lieu très bas.

13 ולו את דימה האמהות שהן בחינת המצות כנ"ל לגבעות בצדקה שהם היו במעלה יותר מהאבות ולכן היו עקרות כי נשמותיהם היו בבחינת דכורא כו'.

C'est pourquoi il compare les Matriarches, qui correspondent au niveau des mitsvot, comme mentionné plus haut, à des « collines, par la tsedaka » : elles étaient d'un rang supérieur à celui des Patriarches et, pour cette raison, elles étaient stériles, car leurs âmes étaient du niveau masculin (dekhoura), etc.

אך עתה הוא שם מ"ה המברר שם ב"ן אבל לאחר הבירור אז יהי' א"ח עט"ב ב"ן יתעלה בס"ג והוא ע"י בחינת ובכל מאדך שהוא בלי גבול.

Mais à présent, c'est le Nom Mah qui raffine le Nom Ban ; après cet affinage, alors s'accomplira « Une femme de valeur est la couronne de son mari » : Ban s'élèvera en Sag. Cela se réalise par le niveau de « et de toute ta force (me'odékha) », qui est sans limite ;

משא"כ ובכל נפשך עדיין הוא בבחי' כלי אבל בחי' מאד הוא למעלה מבחי' כלי ע"י אתכפייא מבחי' גבורות דוקא כידוע מעלת בעל תשובה שהוא בחילא יתיר כו' וד"ל.

tandis que « de toute ton âme » relève encore du niveau d'un réceptacle ; mais le niveau de me'od dépasse celui d'un réceptacle, par la soumission (iskafya), précisément à partir du niveau des Guevourot (rigueurs), comme on le sait de la supériorité du baal techouva (celui qui revient), qui vient « avec une force accrue », etc. Cela suffit à qui comprend.

(ועמ"ש בד"ה ואלה המשפטים בענין וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה כו' אדם הוא בחי' דעת נשמות דאצילות.

(Et voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et voici les lois », au sujet de « Je sèmerai la maison d'Israël [de] semence humaine et de semence animale, etc. » : « l'homme » correspond au niveau de Daat (connaissance), aux âmes d'Atsilout (Émanation).

בהמה ב"ן נשמות דבריאה ומשם ממשיך בחינת הדעת גם בכי"ע כו' ונתתי עשב בשדך לבהמתך והיינו לפי שהוא מבחי' דעת העליון כו'

« L'animal » (behemah) est Ban, les âmes de Béria (Création), et de là, on attire également le niveau de Daat dans Béria, Yetsira et Assiya, etc. : « Et Je donnerai de l'herbe dans ton champ pour ton bétail » ; cela s'explique parce que cela procède du niveau du Daat supérieur, etc. ;

ע"ש ועד"ז יובן משנ"ת לעיל בענין עליית המלי' מבחי' שנק' בשם בהמה לבחי' אדם והיינו בשבועות מתן תורה שהתורה היא מבחי' דעת היותר עליון כמ"ש הרמ"ז ר"פ קרח ועי"ז נמשך בחי' דעת בכנס"י.

voyez là-bas. Dans le même esprit, on comprendra ce qui a été expliqué plus haut au sujet de l'élévation de Mal'hout (souveraineté), du niveau appelé « animal » au niveau de « l'homme » : cela se produit à Chavouot, lors du don de la Torah, car la Torah procède du niveau du Daat le plus élevé, comme l'écrit le Ramaz au début de la paracha Korach ; ainsi, le niveau de Daat est attiré dans la Communauté d'Israël (Knesset Israël).

והנה מבואר במ"א בפ' שלח בד"ה ואם האכל יאכל בענין מנחת נסכים שהסלת הוא המשכת הדעת והשמן והיין הם חו"ב כו'.

Or, il est expliqué ailleurs, dans la paracha Chela'h, dans le discours commençant par « Et si l'on en mange effectivement », à propos de l'offrande de farine accompagnant les libations, que la farine fine correspond à l'attraction de Daat, tandis que l'huile et le vin correspondent à 'Hokhma (sagesse) et à Bina (compréhension), etc.

וא"כ לפ"ז הכבש הבא עם העומר שמנחתו היתה כפולה שני עשרונים סלת י"ל שהוא ענין המשכת הדעת ממדרגה עליונה יותר.

Si tel est le cas, concernant l'agneau offert avec l'omer, dont l'offrande de farine était doublée — deux dixièmes de farine fine —, on peut expliquer qu'il s'agit d'une attraction de Daat depuis un niveau supérieur.

ואפשר לומר ע"ד שנת' בד"ה ואלה המשפטים הנ"ל שכדי להמשיך הדעת גם בבחי' בהמה היינו בבי"ע צ"ל מקור ההמשכה מלמעלה מאצי".

Et l'on peut dire, dans l'esprit de ce qui a été expliqué dans le discours commençant par «Et voici les ordonnances», mentionné plus haut, que pour faire descendre Daat également au niveau de l'«animal», c'est-à-dire dans Béria, Yetsira et Assiya, la source de cette émanation doit se trouver au-dessus d'Atsilout.

והיינו כמ"ש כי אל דעות הוי' שכולל ב' בחי' דעת כו' וכמ"ש ג"כ ע"פ משה ידבר שמשם דייקא נמשך הכח שיהי' הגילוי גם למטה כו'.

C'est ce que signifie le verset: «Car D.ieu est un D.ieu des connaissances», ce qui inclut deux niveaux de Daat, etc.; et c'est également ce qui est écrit au sujet de «Moché parlait»: c'est précisément de là que vient la force permettant que la révélation se produise aussi en bas, etc.

וזהו ענין שני עשרונים לרמוז לדעת עליון ודעת תחתון. שעם היות הדעת המתפשט לקיום המדות וחיותן נק' דעת תחתון אך כדי שימשך ויתפשט גם בבי"ע צ"ל מקור ההמשכה מדעת עליון כו'

Tel est le sens des deux dixièmes: ils font allusion au Daat supérieur et au Daat inférieur. En effet, bien que le Daat qui se diffuse pour maintenir les attributs émotionnels (midot) et leur donner vie soit appelé Daat inférieur, pour qu'il soit également amené et se diffuse dans Béria, Yetsira et Assiya, la source de cette émanation doit être le Daat supérieur, etc.

והגם דבחי' זו שמבחינת בהמה מתעלה בבחי' אדם הוא בשבועות דייקא י"ל דגם בקרבן העומר וספירת העומר צ"ל הכנה לזה להמשיך בחי' דעת שהרי גם להפך המדות דנה"ב הוא ע"י הדעת דייקא.

Et bien que cette élévation du niveau de l'«animal» au niveau de l'«homme» ait lieu précisément à Chavouot, on peut dire que l'offrande du Omer et le compte du Omer doivent, eux aussi, y préparer, en faisant descendre le niveau de Daat; car même la transformation des attributs émotionnels de l'âme animale s'accomplit précisément par le Daat.

ועי"ל בענין שני עשרונים סולת ע"פ מ"ש בפע"ח שער ספירת העומר פ"ג כי מן הדעת כו' הוא כפול בבחי' א"פ ובחי' א"מ כו'. ועיין עוד בפרדס בעה"כ בערך עשרון):

On peut encore expliquer les deux dixièmes de farine fine à la lumière de ce qui est écrit dans le Pri Etz Chaim, Cha'ar Sefirat HaOmer, chapitre 3: ce qui vient du Daat, etc., est doublé, au niveau de la lumière intérieure (Or Pnimi) et de la lumière englobante (Or Makif), etc. Voir également le Pardes, dans les Erchei HaKinuyim, à l'entrée Asaron.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/14/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak